

Grundskola

Pedagogiskt bokslut skola

2017

Innehåll

1 Inledning.....	3
1.1 Sammanfattning.....	3
1.2 Skolenkäten	5
2 Mål och resultat	7
2.1 Elevernas ansvar och inflytande	7
2.1.1 GR-enkäten Delaktighet och inflytande	8
2.2 Kunskaper.....	9
2.2.1 Nationella prov	13
2.2.2 GR-enkäten Stimulans.....	14
2.2.3 GR-enkäten Veta vad som krävs	15
2.3 Normer och värden	16
2.3.1 GR-enkäten Grundläggande värden i skolan	16
2.3.2 GR-enkäten Trygghet.....	16
2.3.3 Förebyggande arbete mot kränkande behandling	17
2.3.4 GR-enkäten Förhindra kränkningar.....	18
2.4 Elevhälsa	18
2.4.1 GR-enkäten Elevhälsa.....	18
2.5 Skolmiljö	19
2.5.1 GR-enkäten Skolmiljö	19
2.5.2 GR-enkäten Studiero.....	19
2.5.3 Arbete för att främja skolnärvaro.....	20
2.6 Förskoleklass	21
2.7 Fritidshem.....	21
2.7.1 GR-enkäten fritidshem	22
2.7.2 Gruppstorlek.....	22
2.8 Lust att lära	22
3 Kolla din skola sammanställning	24
Bilaga Övriga resultat GR-enkäten	33

1 Inledning

Alla förskolor och skolor i Ale kommun gör för fjärde året ett pedagogiskt bokslut där enheten summerar, analyserar och ger riktning framåt utifrån läsåret som gått. Det pedagogiska bokslutet är en bärande del av det systematiska kvalitetsarbetet och ingår i sektorns årshjul. En drivande tanke i det systematiska kvalitetsarbetet är att den som gjort en analys har större benägenhet att driva en utveckling i förhållande till analysen och att det systematiska kvalitetsarbetet i sig stärker Ales förskolor och skolor mot att bli lärande organisationer. Sektorn driver på det systematiska kvalitetsarbetet genom att fortbilda rektorer, förskolechefer och lagledare. Dessutom lägger sektorn ner mycket tid och kraft på att stödja och störa skolornas kvalitetsarbete. Vid analys och sammanställning av enheternas pedagogiska bokslut efter 2013-2014 identifierades tre väsentliga och övergripande utvecklingsområden som varit i fokus sedan dess.

- Lusten att lära
- Det pedagogiska ledarskapet
- Systematiskt kvalitetsarbete

1.1 Sammanfattning

Kunskapsresultat

Trenden med bättre kunskapsresultat för eleverna i Ales skolor håller i sig och har glädjande förstärkts ytterligare.

Årskurs 9 har förbättrat resultaten när det gäller både meritvärde och behörighet till gymnasiet. Andelen elever som uppnått målen i alla ämnen har ökat från 66 procent (2016) till 69 procent (2017). Rikssnittet var vid senaste mätningen 74 procent. Det gör att även om resultaten stärkts i årskurs 9 ligger resultaten under rikssnittet.

Eleverna från och med årskurs 8 visar ett mycket bra kunskapsresultat, vilket är markant över rikssnittet. Det intressanta är att även om årskurs 8 har en mycket kraftig förbättring är resultatbilden än starkare i årskurs 7 och sedan ytterligare förbättrat i årskurs 6.

Andel elever i Ale som uppnått målen i alla ämnen i årskurs sex har ökat från 80% till 86%. Rikssnittet var vid senaste mätningen 79%. För årskurs 7 har resultaten förbättrats från 63% till 67% medan höjningen i årskurs 8 är från 56% till 69%.

Sammanställningar visar även att likvärdigheten mellan könen ökat för årskurs 6-8 medan den minskat för årskurs 9.

Resultaten för årskurs 3 på de nationella proven visar på en försämrad resultatnivå. I dagsläget vet vi inte om denna försämring även finns i förhållande till riket, eftersom resultatbilden för dessa prov kan tydligt skilja sig mellan år.

I förskoleklasserna och på fritidshemmet har pedagogerna lagt ned mycket tid på att implementera de nya läroplaner för respektive verksamhet som trädde i kraft i juli 2016. Att verksamheterna numer har egna kursplaner med ett tydligt centralt innehåll har upplevts som positivt av pedagogerna samt att kopplingen mellan förskoleklassen, fritidshemmet och skolan på detta vis har förtydligats.

Skolinspektionens regelbundna tillsyn 2017

Skolinspektionens regelbundna tillsyn visade sammantaget att vi har en grundskola, förskoleklass och fritidshem med hög kvalitet. Skolinspektionen ger överhuvudtaget ingen kritik till fritidshem och ger inte heller kritik till de stora områdena för grundskola/förskoleklass. Skolinspektionen granskar olika områden såsom trygghet och studiero, förutsättningar för lärande, rektors ledarskap och kvalitetsarbete.

På huvudmannanivå finns dock ett föreläggande som gäller skolbibliotek och ett föreläggande som gäller studie- och yrkesvägledning för låg och mellanstadiet. Sektorn kommer lämna in ett svar till Skolinspektionen i oktober månad för de två kritikområdena.

Utvecklingsarbete

Sektorn har fortsatt bedrivit utvecklingsarbete inom utvecklingsprogrammets tre ben; pedagogisk utveckling, lokalförsörjning och kompetensförsörjning.

Pedagogisk utveckling

Systematiskt kvalitetsarbete

Det pedagogiska bokslutet har på olika sätt satt det systematiska kvalitetsarbetet under lupp, där enheter med nya rektorer har brister av förståeliga skäl att göra ett fullgott bokslut över föregående läsår.

Bokslutet visar som tidigare år hur långt skolenheten kommit i sitt systematiska arbete med att förstå sina resultat. Perspektiv som personalens delaktighet i analyserna och rektors tolkning av dessa samt i relation till enhetens och nämndens mål blir tydligt. Det är också i dessa delar som det fortfarande finns skillnader mellan skolorna. I vissa bokslut är analyserna väl genomarbetade och det är tydligt vad som är personalens och rektors analys samtidigt som det i andra är betydligt grumligare. För att i enhetsplanerna på ett tydligt och väl grundat sätt ska kunna beskriva det kommande årets prioriteringar och resursallokeringar måste analysen i bokslutet vara klar och förankrad.

Tyvärr klarade inte sektorn att hålla den grundstruktur som är satt i kvalitetsarbetet under hösten 2016, vilket gör att kvalitetsarbetet för läsåret 2016-2017 har reviderats en aning från grundstruktur.

Pedagogiskt ledarskap

Skolinspektionens tillsyn visar att våra grundskolor ligger väl till inom områdena pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen. De främsta orsakerna till det är rimligen ett medvetet och systematiskt arbete av kompetenta rektorer som arbetat flera år på sin skola.

Här finns dock stor risk för en försämring den närmsta tiden då många rektorer under kort tid valt att lämna sina uppdrag i Ale kommun. Det är faktiskt bara Kyrkbyskolan och Bohusskolan som har samma skolledning som startar höstterminen 2017 och höstterminen 2016, övriga har bytt hela eller delar av skolledningen.

En första indikation på det är den självskattning som gjorts under 2017 i "Kolla din skola" under området "Ledning och styrning". Ledningsområdet har försämrats en aning, särskilt markant är försämringen i frågan *Rektorn fördelar resurser inom skolenheten efter elevernas olika förutsättningar och behov*. Försämringen kan ha sin förklaring i dels ny skolledning men även ett tuffare ekonomiskt läge

Lust att lära

Alla skolor har en nu ett aktivt och pågående arbete utifrån Lust att lära. Det finns i olika former där en del har det samlat beskrivet kopplat till vision eller ett eget dokument, andra ett flertal strategier beskrivna som kan variera utifrån vad som framkommer i det systematiska kvalitetsarbetet. Majoriteten har dock fokus på elevers delaktighet, BFL, utvecklad och varierad undervisning.

Lust att lära-arbetet består till stor del i att utveckla undervisningen och där har kompetensutvecklingssatsningar på lärarna varit viktiga. På bred front är det Matematik-, Läslyft och Fritidslyft som varit i fokus.

Ännu syns inte förbättrade resultat i enkäterna avseende delaktighet eller lust att lära (vissa årskurser upp medan andra ned) men genom dokumentationen i det systematiska kvalitetsarbetet framgår tydligt att man arbetar med området på ett fokuserat sätt med relevanta åtgärder.

Lokalförsörjning

Det finns en stor oro för framtida lokalförsörjning. Samverkansprocessen inom lokalförsörjning fungerar ej tillfredsställande trots ett gediget arbete från sektor UKF. Tyvärr har sektorns lokalutvecklare valt att säga upp sig vilket gör att arbetet med lokalförsörjning är problematiskt.

Kompetensförsörjning-personalens psykosociala arbetsmiljö

Avseende skolledare har den senaste perioden varit för stor omsättning av rektorer. Glädjande har rekryteringen blivit lyckosam för alla skolor och alla rektorstjänster är nu på väg att bli bemannade. Det är dock viktigt att sektor/kommunen aktivt arbeta för att säkerställa att våra duktiga rektorer väljer att återigen stanna längre tid i

kommunen. Ett problem för rektorerna under läsåret 16/17 har varit ett bristande stöd från HR, där personalomsättning inom HR gjort att stödet till enhetschefer reducerats. Glädjande är att nuläget dock återigen ser bra ut.

Flera skolor beskriver att de inte kommer att delta i kommande satsningar av lyft-karaktär. Sektorn behöver bevaka hur det påverkar kommande skolutveckling på en mer övergripande nivå.

Det är en god behörighetsnivå i lärargruppen och i stort tillsatta vakanser för läsåret. Det återstår att hitta former för de svårrekryterade ämnesbehörigheterna samt utbildad fritidshemspersonal.

Ale kommuns skolor har i flera år jobbat utifrån målet att stärka personalens psykosociala arbetsmiljö. Det finns tyvärr just nu en växande känsla runt om i Ales skolor att det ekonomiska läget är tufft, vilket ses som en negativ faktor för personalens psykosociala arbetsmiljö.

Ale kommun värderas 2017 enligt Skolverket som en av de 50% kommuner som har svårast bakgrundsfaktorer, vilket gjort att Ale kommun från hösten 2017 kommer tilldelas ett statligt anslag.

Till det hade Ale kommun enligt Skolverkets statistikdatabas för 2016 en lägre lärartäthet än riket. Ale har 12,5 elever per heltidstjänst medan riket har 12,0 elever per heltidstjänst.

Personalstatistik för Ales årsarbetartid i Ales skolor visar dessutom att antalet årsarbetare i Ales skolor minskat perioden 2016-06-30 och 2017-06-30 med runt 30 årsarbetare, vilket ska tänkas på i sammanhanget med en relativt stor elevökning för samma period.

Sammantaget gör det att frågan bör anses fortsatt högprioriterad där sektorn kommer att behöva stötta skolor och rektorer i olika framtida prioriteringar.

1.2 Skolenkäten

En stor del av de värden som används i det pedagogiska bokslutet är skolenkäten som varje år genomförs i kommunerna i Göteborgsregionen. I Ale svarar alla elever i årskurserna 1-9 på enkäten, vilket har gjort det möjligt att följa samma elevgrupp över tid. Från och med 2017 har enkäten förändrats och är nu densamma som skolinpektionen använder inför tillsyn av skolorna. Detta innebär också att alla kommuner inte gör enkäten varje år. I årets enkät har sex av de 13 kommunerna inom GR deltagit vilket innebär att jämförelserna inte avser hela GR-området. Även på nationell nivå är det från och med i år denna enkät som används vid jämförelser. Jämförelserna blir nu i årskurs 5 och 9 i stället för årskurs 5 och 8. Inom GR-området görs enkäten även i årskurs 2.

Förändringen av enkäten påverkar jämförbarheten med tidigare år, då det nu är indextal i stället för andel av eleverna som svarar positivt. Skolenkäten som används nu är dessutom uppdelad i fler områden vilket också påverkar jämförbarheten. På de enskilda frågorna går det dock att se hur stor del andel av elever som svarar positivt. Områdena i enkäten är:

Delaktighet och inflytande, årskurs 1-9

- Stimulans, årskurs 1-9
- Veta vad som krävs, årskurs 1-9
- Tillit till elevens förmåga, årskurs 4-9
- Anpassning efter elevens behov, årskurs 1-9
- Utmaningar, årskurs 4-9
- Argumentation och kritiskt tänkande, årskurs 1-9
- Grundläggande värden i undervisningen, årskurs 7-9
- Grundläggande värden i skolan, årskurs 1-9
- Trygghet, årskurs 1-9

- Förhindra kränkningar, årskurs 4-9
- Elevhälsa, årskurs 4-9
- Skolmiljö, årskurs 1-3
- Studiero, årskurs 1-9
- Ordningsregler, årskurs 4-9
- Fritidshem, årskurs 1-3

Resultattabellerna för flertalet områden som tillhör området kunskaper finns som bilaga längst bak i rapporten.

2 Mål och resultat

2.1 Elevernas ansvar och inflytande

Barn och elever ska ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem.

Informationen och formerna för barnens och elevernas inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Eleverna ska alltid ha möjlighet att ta initiativ till frågor som ska behandlas inom ramen för deras inflytande över utbildningen. Elevernas och deras samslutningars arbete med inflytandefrågor ska även i övrigt stödjas och underlättas. Skollagen 4 kap, 9 §

Processer

För skolorna i Ale har elevernas delaktighet och inflytande blivit en självklar del av det systematiska kvalitetsarbetet och resultatet av skolenkäten används som en del i förbättringsarbetet, på de flesta skolor utvärderas och diskuteras enkäten tillsammans med eleverna. Vissa skolor fokuserar mest på delaktighet som är kopplad till klassråd och elevråd, medan andra skriver mer om elevernas möjlighet till inflytande över undervisningen. Några skolor anger att brist på samsyn kring begreppet elevinflytande skapar svårigheter. Att tydliggöra, särskilt för de yngre eleverna, när de är med och påverkar kan behövas. Höga krav på att hinna med nationella prov kan göra att eleverna upplever att det finns mindre utrymme att påverka.

Några exempel från skolorna

"Av skolans drygt 150 elever har 54 elever varit direkt delaktiga i skolans utveckling på något sätt. Det innebär att en tredjedel faktiskt haft direkt möjlighet att påverka skolans utveckling. Det är dock inte tillräckligt, för med större inflytande och ansvarstagande ökar sannolikt lusten att lära sig mer."

"Vi måste bli bättre på att tala om för eleverna att de faktiskt är delaktiga. Vad gäller delaktighet tycker många elever att de fått ett ökat inflytande över undervisningens innehåll, men ett minskat inflytande över lektionsinnehållet."

"För eleverna är frågor som inflytande svåra då vi menar att pedagoger och elever inte är samsynta kring vad som menas med begreppet. Vi behöver börja med att diskutera begreppet i våra arbetslag för att sedan ha arbete med eleverna. Vi behöver även tydliggöra för eleverna att se när de är med och påverkar."

"I år ser vi högre resultat (betyg) än tidigare, och det kanske är så att elevernas inflytande fått stryka på foten, men att det då resulterat i att vi ser ökad kunskapsutveckling. Vi tror i år 6 att det ena kanske till viss del måste utesluta det andra."

Analys

Flera skolor anger elevernas delaktighet och inflytande som ett område som behöver vidareutvecklas. Elevernas krav på inflytande ökar också ju mer medvetna de blir om sina rättigheter och möjligheter att vara delaktiga och påverka. Det finns förstås flera nivåer av delaktighet. Att det finns elevråd och klassråd på skolorna där eleverna har möjlighet att genom representanter påverka en del skolfrågor på en generell nivå är inte samma sak som att verkligen vara delaktig och påverka sitt eget lärande. Det är inte helt tydligt hur eleverna är med och diskuterar och tolkar resultaten av enkäten. Elevernas tankar blir inte så ofta synliga i beskrivningarna utan det är framförallt personalens tolkningar som beskrivs. Många skolor kopplar elevernas möjlighet till delaktighet med lusten att lära, vilket det också finns stöd för i aktuell forskning.

Några exempel från skolorna

"Eleverna har blivit mer medvetna om att de är med och bestämmer och upplever det själva också. Vi tänker att detta beror på att vi följt vår plan med att sätta upp skyltar för när de är med och bestämmer och att vi pratat med barnen om vad de kan bestämma om. En del elever har också uttryckt att de inte vill bestämma för att det tar tid och kan vara svårt."

"Fler flickor än pojkar upplever att de får vara med och påverka på vilka sätt de kan utföra sina uppgifter. På lektionerna debatterar vi olika frågor vilket 64% instämmer i. En hög procentsats tycker att de är med och påver-

kar ordningsregler på skolan. Fler killar än tjejer vågar uttrycka sina tankar. Vi fortsätter att erbjuda ”smörgåsbord” av uppgifter/redovisningssätt och eleven får välja sätt att visa kunskaper.”

”Arbetet med ökad delaktighet för eleverna behöver fortsätta. Arbetet behöver struktureras tydligare samt effektiviseras. Under kommande läsår kommer lärarna att träffas regelbundet för kompetensutveckling i ”betyg och bedömning”. Arbetet kommer att utgå från Dylan Wiliams lärm modul kring formativ bedömning där en viktig del är just utformning av metoder för att öka elevers ansvar och delaktighet i sin egen kunskapsutveckling. Detta är en kollegial kompetensutveckling där lärarna får möjlighet att prova olika metoder samt diskutera och dela med sig av forskning och erfarenheter.”

”...ett fortsatt utvecklingsbehov för att ytterligare stärka elevers ansvar och inflytande. Detta sker genom tydliggörande av undervisningens innehåll och mål. Under hösten 2017 är skolan en pilotskola för GRs arbete med s.k. lärandematriser. God framförhållning, kommunikation och samsyn är de bärande delarna i förbättringsarbetet när det gäller elevers delaktighet och inflytande.”...

Slutsats

Det reella elevinflytandet avseende undervisningen är ett område som fortsatt behöver utvecklas.

- Fördjupa och tydliggöra vad elevernas inflytande och delaktighet har för påverkan på skolresultaten
- Koppla området delaktighet och inflytande tydligare till målområdet Lust att lära
- Fördjupa diskussionen om delaktighet tillsammans med eleverna och ge plats åt elevernas röst i analysen.
- Utveckling av planering och genomförande av undervisning utifrån elevernas intressen.

Det är inte bara skolorna i Ale som behöver utveckla arbetet med delaktighet och inflytande. Även skolinspektionens granskningar nationellt har visat på att utvecklingsbehovet är stort.

Alltför många elever berättar att de har lite att säga till om och inte kan påverka de frågor som har verklig betydelse i skolan. Fyra av tio elever i grundskolans årskurs 9 anser sig inte ha inflytande över undervisningens innehåll och arbetsätt // Mer än var tredje grundskola brister när det gäller att ge eleverna inflytande över undervisningens innehåll och form. /

/ finns en osäkerhet när det gäller att låta eleverna själva påverka innehåll och arbetsätt i undervisningen. Till exempel berättar en lärare i SO att han är rädd för att ”det kan spåra ur” om eleverna själva skulle få delta i att ta fram arbetsuppgifter, samtidigt som han själv håller med om att det skulle kunna vara stimulerande för eleverna. För att i undervisningen möta varje elev där hon eller han befinner sig och ge det stöd och den stimulans som behövs, är det viktigt att lyssna till och ge eleven möjlighet till delaktighet och inflytande. (Skolinspektionens femårsrapport 2014, s. 15)

2.1.1 GR-enkäten Delaktighet och inflytande

I och med den nya enkätutformningen är det svårt att göra jämförelser bakåt i tiden över hela frågeområdet. Vid jämförelse med kommunerna i GR ligger Ale på ungefär samma nivå eller högre för årskurserna 2 och 5, men något lägre i årskurs 9. På en kommunövergripande nivå finns inga stora skillnader mellan flickor och pojkar, den största skillnaden finns i årskurs 8 där pojkarna upplever större delaktighet och inflytande än flickorna. Däremot finns det ganska stora variationer mellan de olika skolorna.

Mått	Utfall flickor 2017	Utfall pojkar 2017	Utfall totalt 2017	Utfall föregående år	GR 2017
Delaktighet och inflytande årskurs 1	85	83	84	88%	
Delaktighet och inflytande årskurs 2	82	80	81	85%	81
Delaktighet och inflytande årskurs 3	83	82	82	87%	

Mått	Utfall flickor 2017	Utfall pojkar 2017	Utfall totalt 2017	Utfall föregående år	GR 2017
Delaktighet och inflytande årskurs 4	69	69	69	83%	
Delaktighet och inflytande årskurs 5	61	64	62	78%	60
Delaktighet och inflytande årskurs 6	61	64	62	71%	
Delaktighet och inflytande årskurs 7	53	57	54	62%	
Delaktighet och inflytande årskurs 8	51	58	54	54%	
Delaktighet och inflytande årskurs 9	46	46	45	56%	50

Jämförelse föregående år, andel elever som svarat positivt på frågorna, ej helt jämförbart med årets värden

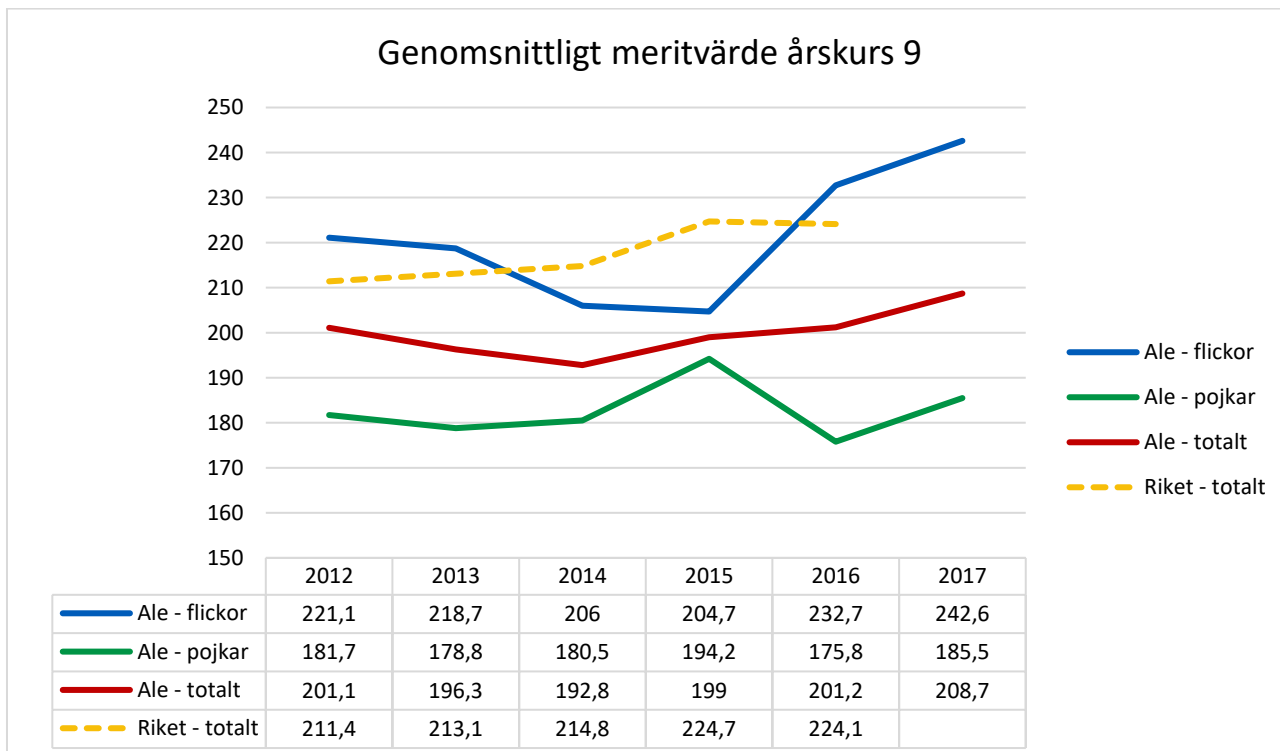
2.2 Kunskaper

Processer

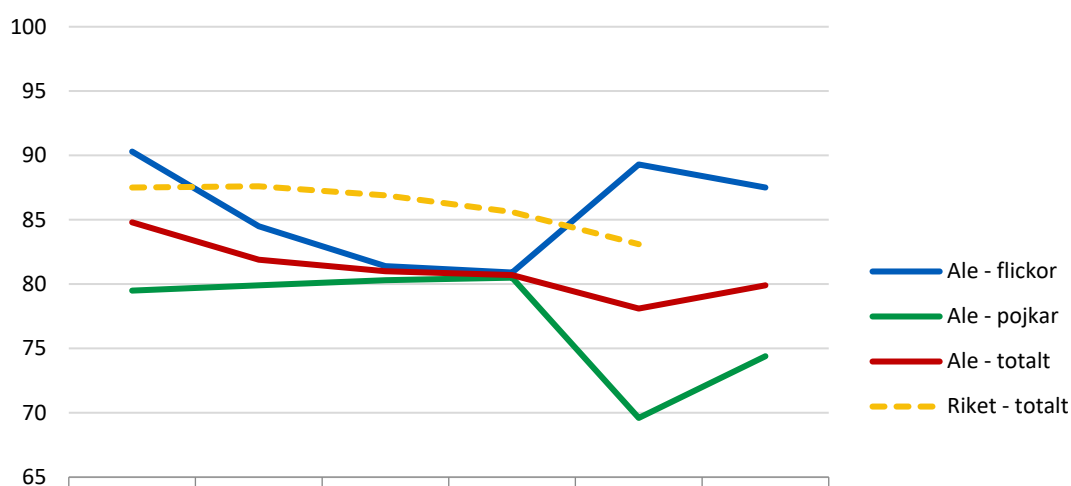
Trenden med bättre kunskapsresultat för eleverna i Ales skolor håller i sig och har glädjande förstärkts ytterligare.

Eleverna i föregående årskurs 9 har förbättrat resultaten när det gäller både meritvärde och behörighet till gymnasiet. Andelen elever som uppnått målen i alla ämnen har ökat från 66 procent (2016) till 69 procent (2017).

Rikssnittet var vid senaste mätningen 74 procent vilket gör att även om resultaten stärkts i årskurs 9 ligger resultaten under rikssnittet.

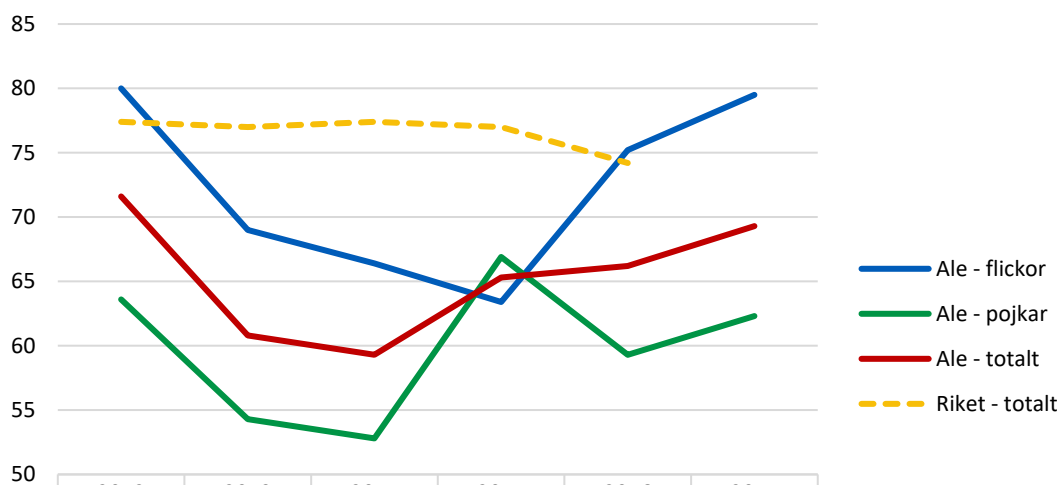

Andel behöriga till yrkesprogram på gymnasiet, årskurs 9

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
— Ale - flickor	90,3	84,5	81,4	80,9	89,3	87,5
— Ale - pojkar	79,5	79,9	80,3	80,5	69,6	74,4
— Ale - totalt	84,8	81,9	81	80,7	78,1	79,9
- - - Riket - totalt	87,5	87,6	86,9	85,6	83,1	

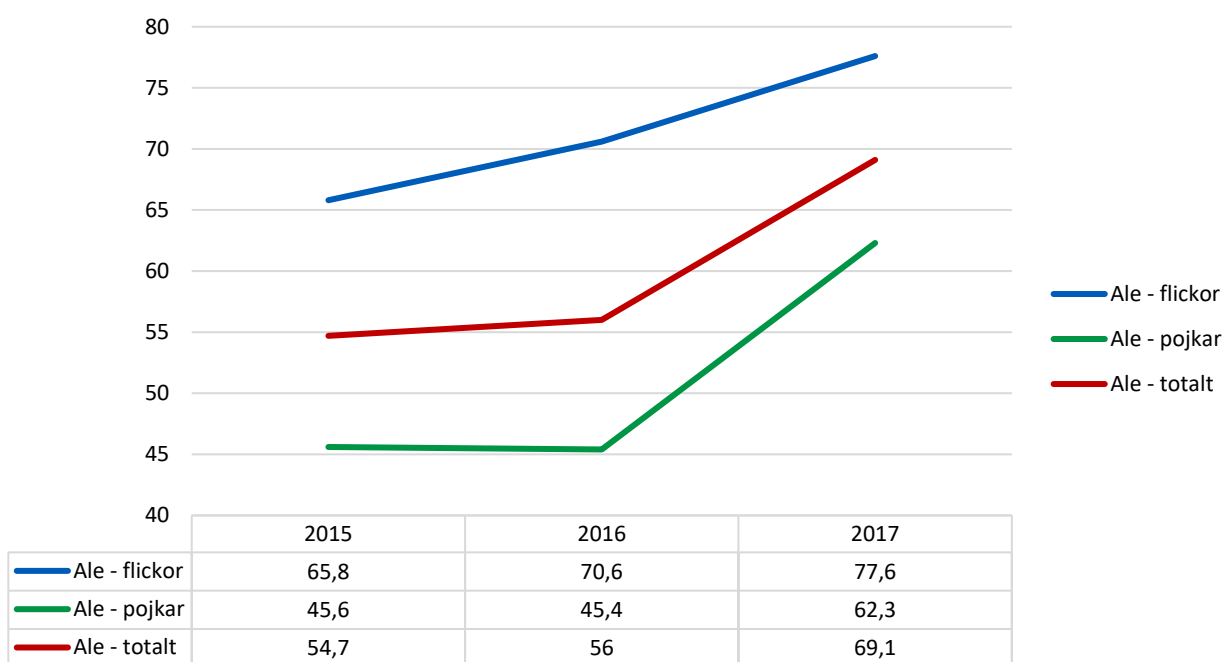
Andel elever i årskurs 9 som uppnått målen i alla ämnen

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
— Ale - flickor	80	69	66,4	63,4	75,2	79,5
— Ale - pojkar	63,6	54,3	52,8	66,9	59,3	62,3
— Ale - totalt	71,6	60,8	59,3	65,3	66,2	69,3
- - - Riket - totalt	77,4	77	77,4	77	74,2	

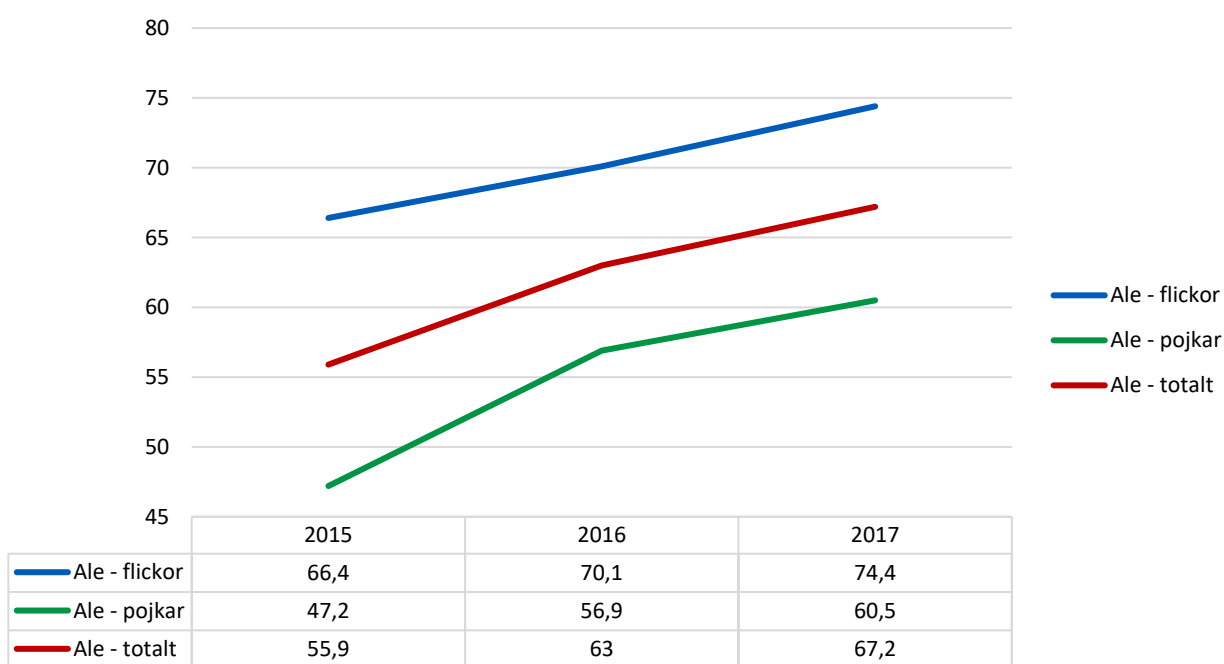
Eleverna från och med årskurs 8 visar ett mycket bra kunskapsresultat, markant över riksnittet. Det intressanta är att även om årskurs 8 har en mycket kraftig förbättring är resultatbilden än starkare i årskurs 7 och sedan ytterligare förbättrat i årskurs 6.

Andel elever i årskurs 8 som uppnått målen i alla ämnen

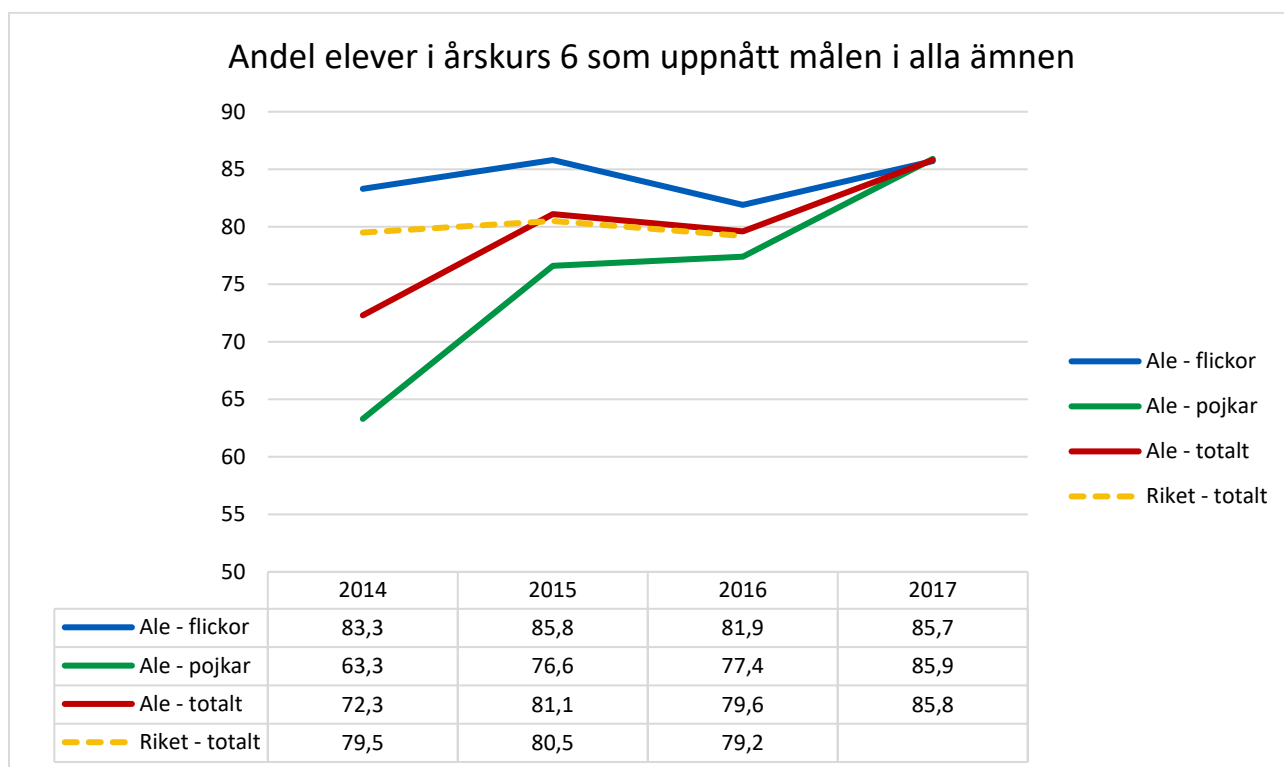

För årskurs 7 har resultaten förbättrats från 63% till 67% medan höjningen i årskurs 8 är från 56% till 69%.

Andel elever i årskurs 7 som uppnått målen i alla ämnen

Andel elever i Ale som uppnått målen i alla ämnen i årskurs 6 har ökat från 80% till 86%. Rikssnittet var vid senaste mätningen 79%.

Sammanställningar visar även att likvärdigheten mellan könen ökat för årskurs 6-8 medan den minskat för årskurs 9. Likvärdigheten har ökat mellan högstadieskolorna. Till årsredovisningen kan vi även analysera likvärdigheten i elevresultat utifrån föräldrars utbildningsnivå och utländsk bakgrund.

Några exempel från skolorna

Rektorerna beskriver en uppsjö av olika processer för att stärka kunskapsbilden för skolorna. En del utveckling görs inom skolor, vissa görs mellan några skolor och ytterligare några görs i samråd med externt stöd.

"Skolans pedagogiska möten kan vara en förklaring till de ökade resultaten. Riktade insatser till enskilda elever eller mindre grupper har haft god effekt. Auskultationer, en väl fungerande elevhälsa samt en ökad insikt i lära-rens betydelse för ett gott resultat har bidragit till att höja måluppfyllelsen."

"För att bevara och stärka denna trend fokuserar skolan sitt utvecklingsarbete på ledarskap i klassrummet och anpassning av undervisningen i klassrummet."

"Det vi har använt som metod för att hjälpa eleverna är att motivera dem att göra rätt val och ha rätt ledarskap i klassrummet som strukturerar arbetet, individualiserar mål och metod och tydliggöra var eleven befinner sig kunskapsmässigt samt hjälper dem att ta nästa steg. Vi har prioriterat den här klassen med avseende på resurs men det är inte mängden pedagoger i klassrummet som har gjort skillnaden utan hur dessa pedagoger arbetar."

"Vi har aktivt arbetat med förhållningssätt och formativ bedömning inom ramen för vår utvecklingsplan och det har gett resultat. Det krävs dock att vissa lärare på skolan än mer anammar sättet att arbeta formativ för att vi ska få ännu bättre resultat."

Analys

Sammanställningar visar även att likvärdigheten mellan könen har ökat för årskurs 7 och årskurs 8 medan den minskat något för årskurs 9 jämfört med föregående år. Men vid jämförelse med samma elevgrupp ser det lite annorlunda ut. För de elever som slutade årskurs 9 vårterminen 2017 har skillnaden mellan flickor och pojkar minskat jämfört med när de gick i årskurs 8. Då skilde det 25 procentenheter och bara 45 % av pojkarna nådde kunskapskraven i alla ämnen. Nu var skillnaden 17 procentenheter och 62 % av pojkarna och 79,5 % av flickorna nådde kunskapskraven i alla ämnen. Skillnaden avseende meritvärde är alltjämt mycket stor och var ungefär lika stor läsåret 2016/2017 som föregående läsår. Även på nationell nivå finns en stor skillnad mellan flickor och pojkar, dock inte lika stor som i Ale med en skillnad på cirka 57 procentenheter jämfört med 32 procentenheter för riket, läsåret 2015-2016. I skolverkets statistik redovisas också från och med läsåret 2015/2016 elever exklusive

okänd bakgrund och i den gruppen är skillnaden 26 procentenheter medan skillnaden i Ale är nästan 50 procentenheter.

Skolorna i Ale är alltså inte likvärdiga, även om likvärdigheten har ökat de senaste åren. Dessa skillnader har också tydliggjorts i den sociala kartläggningen, Att leva i Ale som gjordes 2016. Kartläggningen visade på skillnader mellan olika områden bland annat avseende hälsa och levnadsvanor, demokratisk delaktighet, utbildningsnivå och ekonomiska villkor. Elevernas betygsresultat i skolan speglar också detta. Att arbeta för att skolorna i kommunen är likvärdiga är en bärande del och högt prioriterad i det fortsatta utvecklingsarbetet. Sektorn lyfte fram likvärdighetsfrågan som en prioriterad fråga i föregående pedagogiska bokslut eftersom det är oerhört viktigt att alla elever i Ales skolor ska ha en chans att lyckas. Sektorn har även identifierat att likvärdigheten i sig ger bättre generella resultat medan olikvärdiga resultat tenderar att dra ner resultatbilden i stort.

Slutsats

Sektorn behöver fortsätta bevaka att likvärdigheten mellan skolorna och pojkar/flickor fortsätter att förbättras och agera om trender visar åt annat håll. Till det behöver sektorn, i samband med årsredovisningen december 2017 att noggrant analysera hur likvärdigheten är för elever som har föräldrar med låg utbildningsnivå och/eller utländsk bakgrund.

Sektorn behöver samtidigt fortsätta sitt arbete med att stötta de lokala kompetensutvecklingsspåren på skolor samtidigt som den behöver skapa samsyn inom vissa pedagogiska frågor. Ett bra exempel på samsynsskapande aktivitet är det dokument sektorn arbetat fram kring läxor, effekten av läxor och vad en god läxa är. Under hösten kommer ett liknande arbete att krävas kring arbete med en kommunal SYV-plan..

Flera rektorer beskriver även att skolorna på olika sätt behöver låta ämneslärarna återigen ges mer tid för samplanering, reflektion och utvärdering.

2.2.1 Nationella prov

Resultaten för årskurs 3 på de nationella proven visar på en försämrad resultatnivå. I dagsläget vet vi inte om denna försämring även finns i förhållande till riket, eftersom resultatbilden för dessa prov kraftigt skiljer sig mellan år.

Sammantaget uppvisas en negativ utveckling för de lägre årskurserna, en fortsatt hög nivå för årskurs 6 och en svag förbättring i årskurs 9.

De nationella proven för de lägre årskurserna har en tendens att variera i uppnåendeandel vilket gör att det i dagsläget är svårt att säkerställa om det är en försämring även i förhållande till riket.

Rektorerna beskriver återkommande om vikten att skolan förbereder eleverna för provsituationen. Det har en direkt betydelse, särskilt i lägre årskurser, för resultatbilden.

Den andra återkommande beskrivningen är att kontinuitet är en framgångsfaktor medan lärarbyten tydligt har en negativ påverkan på elevresultaten.

Mått	Utfall flickor 2017	Utfall pojkar 2017	Utfall totalt 2017	Utfall föregående år
Andel godkända alla delprov Årskurs 3 Matematik	57,9%	65%	61,6%	72,8%
Andel godkända alla delprov Årskurs 3 Svenska	78,4%	65,6%	71,8%	77,1%
Andel godkända alla delprov Årskurs 6 Engelska	89,3%	91,6%	90,5%	87,1%
Andel godkända alla delprov Årskurs 6 Matematik	88,1%	82,2%	85%	85,6%
Andel godkända alla delprov Årskurs 6 Svenska	90,5%	86,6%	83,2%	86,5%

Mått	Utfall flickor 2017	Utfall pojkar 2017	Utfall totalt 2017	Utfall föregående år
Andel godkända alla delprov Årskurs 9 Engelska	86,6%	76,5%	80,7%	79,5%
Andel godkända alla delprov Årskurs 9 Matematik	75%	60,5%	66,4%	74,3%
Andel godkända alla delprov Årskurs 9 Svenska	88,4%	79%	82,8%	75,7%
Andel godkända alla delprov Årskurs 9 NO-ämnena	85,7%	65,4%	73,2%	62,3%
Andel godkända alla delprov Årskurs 9 SO-ämnena	83,9%	71%	76,3%	80,7%

2.2.2 GR-enkäten Stimulans

På frågan om elevernas möjlighet att lära på olika sätt syns en tydlig försämring mellan de två åren genom alla årskurser. Intressant är dock att samtidigt har elevernas önskan att lära mer ökat för flera årskurser.

Mått	Utfall flickor 2017	Utfall pojkar 2017	Utfall totalt 2017	Utfall föregående år	GR 2017
Möjlighet att lära på olika sätt årskurs 1	90%	93%	91%	97%	
Möjlighet att lära på olika sätt årskurs 2	88%	89%	88%	99%	
Möjlighet att lära på olika sätt årskurs 3	93%	89%	91%	97%	
Möjlighet att lära på olika sätt årskurs 4	88%	95%	91%	100%	
Möjlighet att lära på olika sätt årskurs 5	93%	93%	93%	96%	
Möjlighet att lära på olika sätt årskurs 6	88%	92%	90%	94%	
Möjlighet att lära på olika sätt årskurs 7	64%	78%	71%	93%	
Möjlighet att lära på olika sätt årskurs 8	60%	77%	66%	85%	
Möjlighet att lära på olika sätt årskurs 9	61%	58%	56%	81%	
Andelen elever i årskurs 8 som känner önskan att lära sig mer.	38%	51%	43%	40%	
Elevers önskan att lära sig mer, åk 5	66%	65%	65%	79%	
Elevers önskan att lära sig mer, åk 6	69%	72%	69%	66%	
Elevers önskan att lära sig mer, åk 7	53%	65%	57%	53%	

Mått	Utfall flickor 2017	Utfall pojkar 2017	Utfall totalt 2017	Utfall föregående år	GR 2017
Stimulans årskurs 1	96	93	94		
Stimulans årskurs 2	90	89	89		93
Stimulans årskurs 3	90	89	90		
Stimulans årskurs 4	70	66	68		
Stimulans årskurs 5	64	64	64		64
Stimulans årskurs 6	64	63	62		
Stimulans årskurs 7	52	54	52		
Stimulans årskurs 8	46	53	49		
Stimulans årskurs 9	45	43	43		51

Frågeområdet Stimulans är nytt för i år

Frågorna Skolarbetet gör mig så nyfiken/intresserad att jag vill lära mig mer och Ales egen fråga Jag får möjlighet att lära mig på olika sätt ingår här

2.2.3 GR-enkäten Veta vad som krävs

Pojkarna är generellt mer positiva än flickorna. Om det i verkligheten betyder att pojkarna egentligen vet vad som krävs i större utsträckning än flickorna får nog ses som tveksamt.

Kommunens resultat ligger i nivå med övriga GR.

Mått	Utfall flickor 2017	Utfall pojkar 2017	Utfall totalt 2017	Utfall föregående år	GR 2017
Eleven vet vad den ska kunna för att nå målen, åk 8	51%	73%	61%	65%	
Eleven vet vad den ska kunna för att nå målen, åk 5	82%	87%	84%	87%	
Veta vad som krävs årskurs 1	86	92	89		89
Veta vad som krävs årskurs 2	84	87	85		85
Veta vad som krävs årskurs 3	83	84	84		80
Veta vad som krävs årskurs 4	83	85	84		
Veta vad som krävs årskurs 5	82	85	84		82
Veta vad som krävs årskurs 6	77	82	79		
Veta vad som krävs årskurs 7	60	63	61		
Veta vad som krävs årskurs 8	56	65	60		
Veta vad som krävs årskurs 9	57	58	57		62

Frågeområdet Veta vad som krävs är nytt för i år. Frågan Jag vet vad jag ska kunna för att nå kunskapskraven i alla ämnen ingår här

2.3 Normer och värden

2.3.1 GR-enkäten Grundläggande värden i skolan

Marginella avvikelser i jämförelse med GR. Internt är de lägre värdena för flickor i år 6,7 och 8 något att arbeta vidare utifrån liksom de låga värdena för år 7-9.

Mått	Utfall flickor 2017	Utfall pojkar 2017	Utfall totalt 2017	GR 2017
GR-enkäten Grundläggande värden i skolan årskurs 1	88	88	88	89
GR-enkäten Grundläggande värden i skolan årskurs 2	86	85	85	87
GR-enkäten Grundläggande värden i skolan årskurs 3	86	86	85	86
GR-enkäten Grundläggande värden i skolan årskurs 4	80	80	80	
GR-enkäten Grundläggande värden i skolan årskurs 5	77	79	78	72
GR-enkäten Grundläggande värden i skolan årskurs 6	72	76	73	
GR-enkäten Grundläggande värden i skolan årskurs 7	64	70	65	
GR-enkäten Grundläggande värden i skolan årskurs 8	64	72	65	
GR-enkäten Grundläggande värden i skolan årskurs 9	61	60	59	62

Frågeområdet Grundläggande värden i skolan är nytt för i år

2.3.2 GR-enkäten Trygghet

Ale ligger högre än GR-nivån för de äldre elevernas årskurser.

Mått	Utfall flickor 2017	Utfall pojkar 2017	Utfall totalt 2017	Utfall föregående år	GR 2017
GR-enkäten Trygghet årskurs 1	90	90	90	92%	
GR-enkäten Trygghet årskurs 2	87	86	86	91%	89
GR-enkäten Trygghet årskurs 3	86	90	88	91%	

Mått	Utfall flickor 2017	Utfall pojkar 2017	Utfall totalt 2017	Utfall föregående år	GR 2017
GR-enkäten Trygghet årskurs 4	83	87	85	94%	
GR-enkäten Trygghet årskurs 5	87	89	87	90%	83
GR-enkäten Trygghet årskurs 6	85	87	85	90%	
GR-enkäten Trygghet årskurs 7	76	81	78	86%	
GR-enkäten Trygghet årskurs 8	75	82	78	81%	
GR-enkäten Trygghet årskurs 9	82	84	83	84%	79

Frågeområdet Trygghet var tidigare Trivsel och trygghet, Jämförelse föregående år, andel elever som svarat positivt på frågorna, ej helt jämförbart med årets värden

I självskattningsverktyget Kolla din Skola ser vi två intressanta förändringar jämfört med tidigare år inom området Trygghet.

Inom området Trygghet och studiero går resultaten upp, särskilt i frågan *Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.*

Medan inom området förutsättningar för Lärande och Trygghet går resultaten ner, särskilt i frågan *Lärarna vid skolenheten samverkar med varandra i arbetet med att nå utbildningsmålen.*

2.3.3 Förebyggande arbete mot kränkande behandling

Under läsåret har 251 anmälningar om kränkningar gjorts inom grundskolan. Fördelningen mellan verbala och fysiska kränkningar är jämn men det är något fler fysiska. I Kronaskolans analys så beskrivs att 89% av kränkningarna utförs av pojkar och rektorerna beskriver att i det fortsatta arbetet på enheten så ska detta uppmärksammas. Surteskolan som tidigare haft brister i de interna rutinerna för att anmäla kränkningar har nu förankrat pedagogernas ansvar inom denna del av uppdraget. En annan del i enheternas analyser är utmaningen att på ett tydligare sätt börja arbeta med ungas relation till och användande av sociala medier i kränknings-sammanhang. Hur det interna dokumentationsarbetet och uppföljning över tid genomförs är ett fortsatt utvecklingsområde som lyfts. Bohusskolan lyfter följande: *Om vi ser till kränkningarnas karaktär, generellt, kan vi emellertid konstatera att det till stora delar verkar vara så att pedagogerna följer den likabehandlingsplan som vi har utarbetat. Vi ser ett värde i att kränkningssärendena också har ett preventivt syfte. Vi är även bra på att följa upp och utvärdera kränkningssärendena så att de leder till faktiska förändringar/åtgärder.*

Efter att på ett tydligt sätt arbetet med rutiner etc gällande kränkningar i ledningsgrupp skola borde tex anmälningsrutiner fungera. Att det finns enheter som fortfarande har bekymmer med detta är något som kommer att följas upp. I bokslutsarbetet har analys av enheternas eget arbete varit ganska tunn, förutom några enheter som tydligt visar att frågan arbetas med på ett systematiskt sätt. En annan stor brist är att den digitala tjänsten för anmälan och analys ännu inte är klar och har stora problem på de enheter som den prövas på. Arbete pågår för att komma vidare. Sektorns ambition att komma vidare med det nämnduppdrag vi har gällande analys och uppföljning av kränkningar, insatser och utvecklingsarbete har ännu inte lyckats vilket är ytterst frustrerande. Vi prioriterar nu att arbeta vidare för att lösa e-tjänst frågan och för att stödja enheterna att på allvar komma igång med sitt interna systematiska arbete inom området.

Mått	Utfall totalt 2017
Antal kränkningssärenden	259

2.3.4 GR-enkäten Förhindra kränkningar

Enheternas analyser inom området Förhindra kränkningar är tunna. Det fortsatta arbetet behöver hitta nya former för att stödja enheternas inre arbete. Detta är ett ansvar för sektorledningen.

Mått	Utfall flickor 2017	Utfall pojkar 2017	Utfall totalt 2017	GR 2017
GR-enkäten Förhindra kränkningar årskurs 4	81	82	81	
GR-enkäten Förhindra kränkningar årskurs 5	81	84	82	78
GR-enkäten Förhindra kränkningar årskurs 6	77	80	78	
GR-enkäten Förhindra kränkningar årskurs 7	66	69	66	
GR-enkäten Förhindra kränkningar årskurs 8	65	74	68	
GR-enkäten Förhindra kränkningar årskurs 9	62	65	62	65

Frågeområdet Förhindra kränkningar är nytt för i år

2.4 Elevhälsa

2.4.1 GR-enkäten Elevhälsa

Resultaten och enheternas analyser påvisar svårigheten att ha en synlig elevhälsa som arbetar nära lärmiljön och nära arbetslagen då tjänsterna är delade på flera enheter. Tjänstens omfattning blir för liten för att få verkan utanför uppdragen inom EHT.

Likvärdighet är fortfarande en aktuell och prioriterad fråga. Detsamma gäller främjande/förebyggande uppdragen och det systematiska arbetet på enhetsnivå där alla kompetenser används på ett tvärprofessionellt sätt. Elevhälsoarbetet är ett fortsatt prioriterat område. Två av enhetsanalyserna fångar några centrala områden för utveckla elevhälsan.

Det framgår i GR-enkäten att eleverna har ett stort förtroende för Bobusskolans elevhälsoteam. Men vi jobbar vidare för att utveckla att elevhälsoarbetet ska starta i klassrummet. Vi har regelbundna möten mellan EHT och respektive lagledare samt årlig utvärdering/analys av skolans elevhälsoplan så att det förblir ett levande dokument. Ett tydligt utvecklingsområde som vi har är att arbetet med att samtliga delar av EHT är involverade i kunskapsuppföljningen kring samtliga elever.

Utifrån enkäten framgår att eleverna har relativt högt förtroende för Nolskolans elevhälsoteam. Vårt mål nästa läsår är att elevhälsan ska börja i klassrummet och att de förebyggande insatserna från teamet ska bli mer tydligt. Vi måste skapa ett bättre och mer effektivare system för att få ett bra samarbete mellan elevhälsoteamet och skolans personal, utifrån utvärderingar visar det på att personalen upplever det som lite för krångligt att komma i kontakt med teamet. Till hösten kommer vi utvärdera elevhälsoplanen så den blir ett levande dokument för alla som jobbar på skolan.

Mått	Utfall flickor 2017	Utfall pojkar 2017	Utfall totalt 2017	GR 2017
GR-enkäten Elevhälsa årskurs 4	80	80	79	
GR-enkäten Elevhälsa årskurs 5	66	70	68	66
GR-enkäten Elevhälsa årskurs 6	69	74	71	
GR-enkäten Elevhälsa årskurs 7	61	69	63	

Mått	Utfall flickor 2017	Utfall pojkar 2017	Utfall totalt 2017	GR 2017
GR-enkäten Elevhälsa årskurs 8	67	71	68	
GR-enkäten Elevhälsa årskurs 9	56	58	56	64

Frågeområdet Elevhälsa är nytt för i år

2.5 Skolmiljö

2.5.1 GR-enkäten Skolmiljö

Ale ligger högre än GR i alla tre årskurserna. Störst skillnad mellan flickor och pojkar i årskurs 3.

Mått	Utfall flickor 2017	Utfall pojkar 2017	Utfall totalt 2017	Utfall föregående år	GR 2017
Skolmiljö årskurs 1 (fr o m 2017)	79	81	80	75%	77
Skolmiljö årskurs 2 (fr o m 2017)	72	73	73	69%	71
Skolmiljö årskurs 3 (fr o m 2017)	69	75	72	69%	67

Jämförelse föregående år, andel elever som svarat positivt på frågorna, ej helt jämförbart med årets värden

2.5.2 GR-enkäten Studiero

Resultat är ungefär samma nivå med GR, något lägre i årskurs 2 och 9, väsentligt bättre än GR i årskurs 5. Inga stora skillnader mellan flickor och pojkar på kommunövergripande nivå. Störst skillnad i årskurs 7 och årskurs 8 då pojkarna upplever att de har mest studiero. Det är större variationer mellan skolorna och flera skolor ser arbetet med att förbättra studieron som utvecklingsarbete. Det finns också exempel på att förbättringsarbetet har gett effekt.

Några exempel från skolorna

”Genomgående är att studieron har en sjunkande trend. Det gäller samtliga årskurser. Det är flickorna som upplever att det inte finns studiero i tillräckligt hög grad. Resultaten skiljer sig mycket mellan klasserna.”

”Vi ser att det har skett en ökning av andelen elever som inte upplever att det är studiero på skolan. Detta kommer vi arbeta med under läsåret se ovanstående förklaring”

”Arbetsron i klassrummen behöver förbättras, endast (68%) tyckte att arbetsron var helt bra. Detta är ett arbete som pågår. Vi behöver bli bättre på att använda trafikljusen så att barnen är införstådda med vilken ljudnivå som är accepterad.”

”Eleverna har gått från två stora klasser till tre mindre klasser vilket gjort skolmiljön bra och mer lugn. Vi arbetar med att tydliggöra förväntningar med färgerna grön, gul och röd färg vid varje lektionstillfälle och vi skriver ett tydligt schema med bildstöd över skoldagens aktiviteter. Placering utav skolbänkar skapar förutsättningar till samarbete i mindre grupper.”

Mått	Utfall flickor 2017	Utfall pojkar 2017	Utfall totalt 2017	GR 2017
GR-enkäten Studiero årskurs 1	54	56	55	
GR-enkäten Studiero årskurs 2	57	61	59	56
GR-enkäten Studiero årskurs 3	60	61	60	
GR-enkäten Studiero årskurs 4	53	55	55	

Mått	Utfall flickor 2017	Utfall pojkar 2017	Utfall totalt 2017	GR 2017
GR-enkäten Studiero årskurs 5	63	61	62	49
GR-enkäten Studiero årskurs 6	53	54	53	
GR-enkäten Studiero årskurs 7	49	56	52	
GR-enkäten Studiero årskurs 8	50	55	51	
GR-enkäten Studiero årskurs 9	47	49	47	51

Frågor om studiero ingick tidigare i skolmiljö

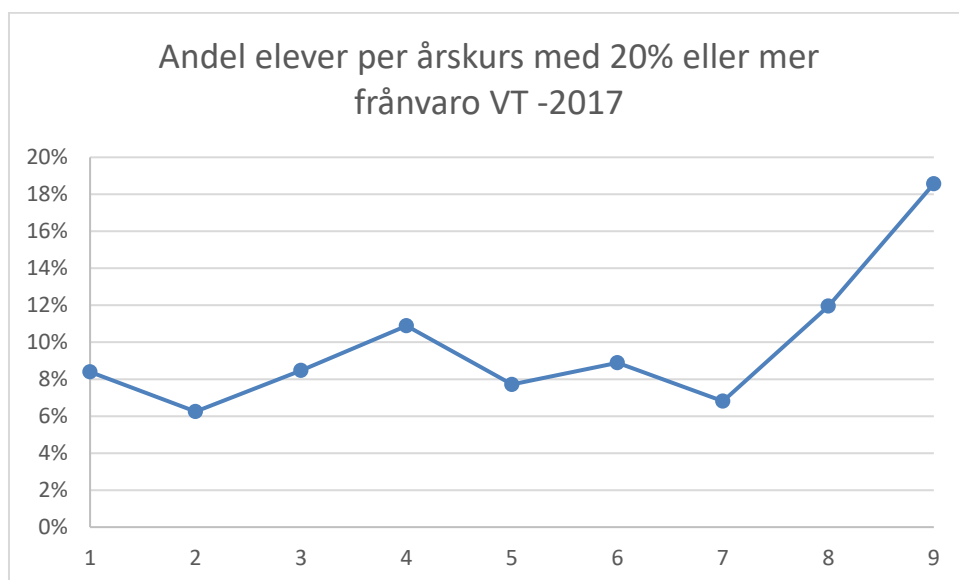
2.5.3 Arbete för att främja skolnärvaro

Redovisningen av antal elever som har en högre frånvaro än 20% är naturligtvis bekymmersam. Två exempel från enhetsnivå:

Kyrkebyskolan: Enheten har utarbetade rutiner för att följa upp skolnärvaro. Varje mentor har ansvar för att bevaka närvaro och kontakta vårdnadshavare om det finns någon form av oro kring detta. En gång i månaden diskuteras eventuell oroande frånvaro, dvs mer än 20% under senaste månaden eller terminen alternativt annan oro kring frånvaro, tillsammans med EHT. Rektor kallar till möte med vårdnadshavare tillsammans med delar av EHT för att diskutera orsaker och komma överens om åtgärder som följs upp efter lämplig tid. Denna rutin har gett positivt resultat då såväl pedagoger som EHT har god kännedom om vilka elever som ligger i riskzonen för hög frånvaro samt samverkar i arbetet för att öka närvaron.

Nolskolan: Vi har under våren arbetat fram en modell kring de elever där frånvaro för perioden är 20% mer (även under om vi har en oro för typen av frånvaro). Vid varje avstämning som ligger samtidigt som unikum uppdateringarna meddelar pedagogerna rektorerna den oroande frånvaron. Rektorerna skriver in denna i PMO så att den kan följas upp i EHT. Pedagogerna har ett första samtal med elev och vårdnadshavare kring frånvaron. Syftet med detta samtal är att synliggöra frånvaron och få klarhet kring vad den beror på. Vid de tillfällen där pedagogen anser att det behövs eller det är en återkommande frånvaro från tidigare avstämningar eller är representant från EHT närvarande. Vi har under våren sett mycket goda resultat av detta. Vi har t.ex. en elev som har varit hemmasittare med anpassat schema som från april går fulla skoldagar och har 100% närvaro.

Den stora utmaningen med att utveckla arbetssätt och sprida erfarenhet för att förebygga och åtgärda närvaro-problematik är en orsak till att den sociala investeringsansökan fokuserar på just detta. Ansökan för social investering som kommer att arbeta med 7-9 skolorna hoppas vi kommer leda till att ett arbete påbörjas under tidig vårtermin. Fotosyntes utgör idag ett stöd för år F-6. I de analyser som är gjorda framgår det att rektor har god kännedom om de elever och den problematik som finns bakom siffrorna. Ett problem är att det är för få enheter som genomfört analysen i bokslutet. På samma sätt analyserna av kränkningarna måste utvecklas krävs det samma utvecklingsarbete inom detta område.

2.6 Förskoleklass

I förskoleklassernas beskrivningar av verksamheten syns att man tar en professionell och ansats i sitt uppdrag och har många processer igång. En ny läroplansskrivning kom förra året och flera har på skolnivå tagit sig an den i ett fördjupat arbete. Förskoleklassen som verksamhet har många utmaningar så som den specifika karaktären på uppdraget, tidsaspekten om ett år och det faktum att förskollärarna är en egen personalkategori inom skolan. Det blir tydligt att skolorna bedriver verksamheten på olika sätt men med god kvalitet.

Huvudman har ett ansvar att se till att den nya läroplanen implementeras enligt intentionen. Med anledning av det startas innevarande läsår Förskoleklasslyftet, under ledning av utvecklingsenheten, där alla förskoleklasspedagoger deltar. Med utgångspunkt i den nya läroplanen kommer vi gemensamt att ta oss an de olika utmaningarna och genom det öka likvärdigheten. Med erfarenheter och utvärderingar från Fritidslyftet som grund kan vi förut-sätta att detta är en relevant insats för ökad kompetens och likvärdighet.

2.7 Fritidshem

Fritidshemmet har genomgått Skolinspektionens granskning under läsåret och visade sig klara den utan brister. GR-enkäten visar att vi ligger i nivå med genomsnittet och för årskurs 1 har resultatet glädjande stigit markant från förra året.

Skolorna beskriver sina pedagogiska processer på ett mycket mer ingående sätt och det blir tydligt att man tagit sig an den nya läroplansskrivningen. På flera skolor har man kommit långt med implementeringen. Det framgår att man tagit fasta på utvecklandet av förmågorna och att man ser vinsten av systematiskt kvalitetsarbete, man drar slutsatser utifrån sitt arbete och pekar på både framgångar och motgångar.

Samverkan skola-fritidshem har hamnat i fokus och det är helt enligt planen i Fritidslyftet. När pedagogerna inom fritidshemmet upplever en trygghet och tydlighet utifrån sina styrdokument blir samverkan mer på lika villkor.

På helheten har det pedagogiska utvecklingsarbetet framskridit bra men i flera fall har förutsättningar satt hinder i vägen så som mötestid och brist på utbildad personal.

Kompetensförsörjningen till fritidshemmets verksamhet är fortsatt en stor utmaning som kräver ett aktivt arbete från sektorn. Arbetet med att kompetensutveckla befintlig personal inom ramen för uppdraget och i egen regi i Fritidslyftet fortsätter.

2.7.1 GR-enkäten fritidshem

Mått	Utfall flickor 2017	Utfall pojkar 2017	Utfall totalt 2017	Utfall föregående år	GR 2017
Fritidshem årskurs 1	86	85	86	76%	86
Fritidshem årskurs 2	81	82	82	74%	82
Fritidshem årskurs 3	78	84	81	77%	80

Jämförelse föregående år, andel elever som svarat positivt på frågorna, ej helt jämförbart med årets värden

2.7.2 Gruppstorlek

Ales gruppstorlek i genomsnitt har sjunkit de senaste åren men ligger fortsatt klart över rikets genomsnitt. Även personaltätheten skiljer sig från rikets men har stigit något de senaste åren.

Detta föranleder en analys innan budgetfördelning görs mellan verksamheterna.

2.8 Lust att lära

Resultaten har förbättrats för de flesta årskurser även om skolorna inte har uppnått uppsatt målbild för lust att lära.

Det kommunövergripande målet ”lusten att lära” är ett naturligt arbetsområde. Våra skolor arbetar med olika metoder och arbetssätt i syfte att utöka våra elevers lust att lära, exempelvis

- Variation i undervisningen
- Lekfulla aktiviteter
- Göra eleverna delaktiga och medvetna i sitt lärande
- Motivation
- Få möjlighet att lära med alla sinnen
- Känna trygghet och glädje
- Synliggöra elevernas egen utveckling
- Feedback och feedforward

Processer

Fokus måste ligga på lärprocessen och utveckling av undervisningen för att väcka alla elevers intresse. Varierad undervisning, anpassningar och undervisningsformer som stödjer lärprocessen till exempel IKT måste utvecklas. Olika former av utvärdering efter ett avslutat område till exempel kamratbedömning och självskattning måste bli en del av det dagliga arbetet i skolan.

Analys

Flera skolor lyfter fram vikten av elevers läsförmåga till frågan elevers Lust att lära. Glädjande beskrivs samtidigt många skolor olika former av pågående insatser, exempelvis intensivträning och Bornholmsmodellen för att just stärka elevers läsförmåga.

En viktig del i det sammanhanget är att våra skolbibliotek fortsätter att vara en naturlig och prioriterad del av vår utbildningsverksamhet.

En svår del i arbetet inom området Lust att lära är svaret på frågan "hur vet vi om vi är på väg åt rätt håll?". Enkätsvaren är en del men troligen inte heltäckande som en garant för att kvalitetssäkrat påstå att enskilda skolor och/eller hela sektorn har förbättrats inom området Lust att lära.

Slutsats

Skolornas tydligare beskrivningar av sina processer samt ett något ökat resultat visar på att man valt relevant fokus och goda strategier. Sektorn fortsätter arbetet med att följa och stödja varje skola genom det systematiska

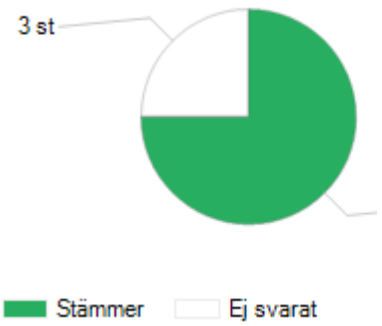
kvalitetsarbetet.

En viktig del framåt bör vara hur resultatstyrningen ska se ut. Lust att lära är mångfacetterat och svårt att fånga med endast kvantifierade metoder.

3 Kolla din skola sammanställning

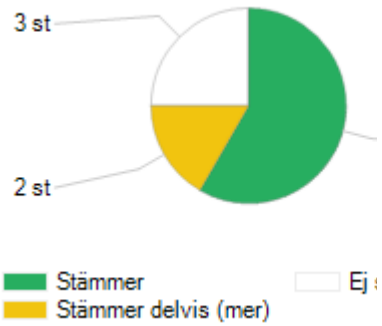
Kolla din skola är ett självskattningsverktyg som Skolinspektionen har tagit fram. Med hjälp av verktyget kan skolledning och pedagogisk personal testa hur skolans verksamhet följer författningarnas krav och elevernas behov. Kolla din skola finns sedan förra året i med i det pedagogiska bokslutet. På grund av rektorsbyten är det i år några skolor som inte har gjort detta. De skolorna kommer att göra självskattningen under hösten.

3.1 Undervisning och lärande (del 1)

Mått	Utfall, Antal 2017	Kommentar
Undervisningen utgår från och omfattar målen i läroplanen och respektive kursplan för grundskolan, samt för respektive nationellt program och ämnesplaner gällande gymnasieskolan.	 <p>3 st</p> <p>Stämmer Ej svarat</p>	

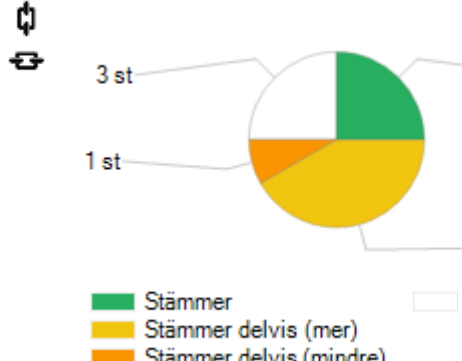
Antal positiva svar från skolorna har ökat från 7 till 9 jämfört med föregående läsår.

3.2 Undervisning och lärande (del 2)

Mått	Utfall, Antal 2017	Kommentar
Undervisningen innebär ett aktivt lärarstöd för eleverna.	 <p>3 st</p> <p>2 st</p> <p>Stämmer Stämmer delvis (mer) Ej svarat</p>	

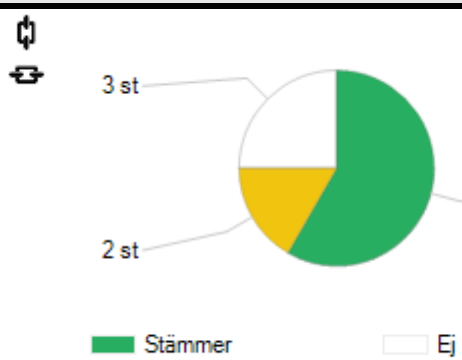
Samma utfall som föregående år.

3.3 Undervisning och lärande (del 3)

Mått	Utfall, Antal 2017	Kommentar
I undervisningen tas hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.		

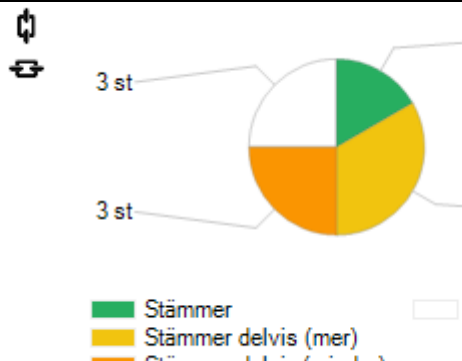
Samma utfall som föregående år.

3.4 Undervisning och lärande (del 4)

Mått	Utfall, Antal 2017	Kommentar
Lärarna stärker elevernas vilja att lära och deras tillit till den egna förmågan.		

Samma utfall som föregående år.

3.5 Undervisning och lärande (del 5)

Mått	Utfall, Antal 2017	Kommentar
Lärarna ser till att eleverna får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll.		

En skola är mer positiv än tidigare år, en skola är mer negativ.

3.6 Extra anpassningar och särskilt stöd (del 1)

Mått	Utfall, Antal 2017	Kommentar
<p>Ansvariga på skolan ger eleven skyndsamt stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, om eleven riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.</p>	<p>3 st</p> <p>1 st</p> <p>4 st</p> <p> ■ Stämmer ■ Stämmer delvis (mer) ■ Stämmer delvis (mindre) </p>	

En skola mer positiv, skola mer negativ.

3.7 Extra anpassningar och särskilt stöd (del 2)

Mått	Utfall, Antal 2017	Kommentar
<p>När det gäller särskilt stöd följs insatta åtgärder upp och utvärderas.</p>	<p>3 st</p> <p>1 st</p> <p> ■ Stämmer ■ Stämmer delvis (mer) ■ Ej svarat </p>	

Samma utfall som tidigare.

3.8 Bedömning och betygssättning (del 1)

Mått	Utfall, Antal 2017	Kommentar
<p>Läraren utvärderar elevernas kunskaper utifrån de nationella kunskapskraven.</p>	<p>5 st</p> <p> ■ Stämmer ■ Ej svarat </p>	

Färre ej svarat än tidigare vilket gör resultatet svårtolkat.

3.9 Bedömning och betygssättning (del 2)

Mått	Utfall, Antal 2017	Kommentar
Läraren utnyttjar vid bedömning och betygssättning all tillgänglig information om elevernas kunskaper i förhållande till de nationella kunskapskraven, och gör en allsidig bedömning av dessa kunskaper.	<p>3 st</p> <p>3 st</p> <p>Stämmer Stämmer delvis (mer) Ej</p>	

Samma utfall som tidigare år.

3.10 Bedömning och betygssättning (del 3)

Mått	Utfall, Antal 2017	Kommentar
Eleven och elevens vårdnadshavare informeras om elevens utveckling.	<p>3 st</p> <p>1 st</p> <p>Stämmer Stämmer delvis (mer) Ej</p>	

Samma utfall som tidigare år.

3.11 Trygghet och studiero (del 1)

Mått	Utfall, Antal 2017	Kommentar
Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.	<p>3 st</p> <p>2 st</p> <p>Stämmer Stämmer delvis (mer) Ej</p>	

Tydlig förbättring i självskattning inom området trygghet och studiero från tidigare år.

3.12 Trygghet och studiero (del 2)

Mått	Utfall, Antal 2017	Kommentar
Vid skolenheten bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever.	<p>3 st</p> <p>Stämmer Ej svarat</p>	

Svag förbättring jämfört med tidigare år.

3.13 Förutsättningar för lärande och trygghet (del 1)

Mått	Utfall, Antal 2017	Kommentar
Lärarna vid skolenheten har legitimation och är behöriga för den undervisning de bedriver, om de inte omfattas av något av undantagen från dessa krav.	<p>3 st</p> <p>6 st</p> <p>Stämmer Ej svarat Stämmer delvis (mer)</p>	

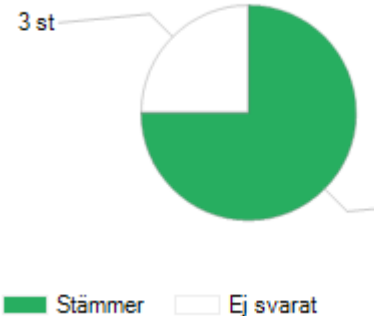
Svag förbättring jämfört med tidigare år.

3.14 Förutsättningar för lärande och trygghet (del 2)

Mått	Utfall, Antal 2017	Kommentar
Lärarna vid skolenheten samverkar med varandra i arbetet med att nå utbildningsmålen.	<p>3 st</p> <p>1 st</p> <p>Stämmer Stämmer delvis (mer) Stämmer delvis (mindre)</p>	

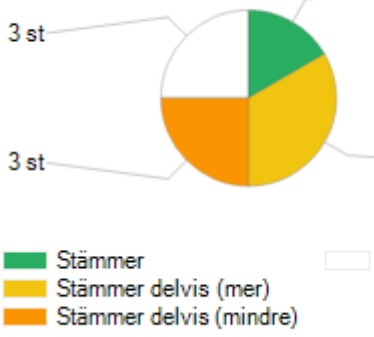
Tydlig försämring jämfört med tidigare år.

3.15 Förutsättningar för lärande och trygghet (del 3)

Mått	Utfall, Antal 2017	Kommentar
<p>Det bedrivs ett förebyggande värdegrundsarbete för att skapa en miljö som bygger på respekt och delaktighet.</p>	 <p>3 st</p> <p>3 st</p> <p>Stämmer Ej svarat</p>	

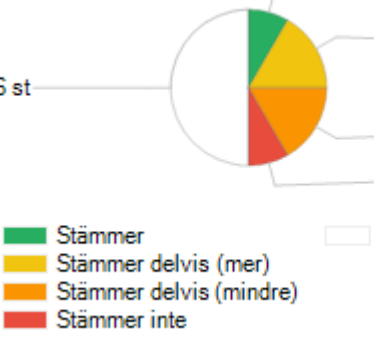
Samma resultat som tidigare år.

3.16 Förutsättningar för lärande och trygghet (del 4)

Mått	Utfall, Antal 2017	Kommentar
<p>Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.</p>	 <p>3 st</p> <p>3 st</p> <p>3 st</p> <p>Stämmer Stämmer delvis (mer) Stämmer delvis (mindre)</p>	

Resultatet är en svag förbättring. Särskilt glädjande är att vi i dagsläget inte har någon skola som självskattar sig i det röda fältet.

3.17 Förutsättningar för lärande och trygghet (del 5)

Mått	Utfall, Antal 2017	Kommentar
<p>Den studie- och yrkesorienterande verksamheten tillgodoser elevernas behov av vägledning inför elevernas val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet.</p>	 <p>6 st</p> <p>3 st</p> <p>3 st</p> <p>3 st</p> <p>Stämmer Stämmer delvis (mer) Stämmer delvis (mindre) Stämmer inte</p>	

Plan för studie- och yrkesvägledning, Ale kommun

Tidsperiod

Under 2017 förbereder sig skolorna för arbetet med Ale kommuns plan för studie- och yrkesvägledning.

Under 2018 implementeras planen fullt ut på våra skolor.

Syfte

Elever i Ale kommun ska genom sin skolgång i Ales grundskolor möta företrädare för arbetsliv och utbildningsväsendet i syfte att ge eleverna möjlighet att utveckla kunskaper och erfarenheter inför kommande studie- och yrkesval. Genom det arbetet ska eleverna ges möjlighet till vidgade perspektiv om både framtida arbetsliv och studievägar och att elevernas självkännetid därigenom utvecklas.

Ett konkret syfte är att elever i Ales alla grundskolor ska ha tillgång till personal med kunskap inom studie- och yrkesvägledning.

Process-, mål- och resultatstyrning

- Det ska finnas en likvärdighet för Ale kommuns elever kring arbetet med studie- och yrkesvägledning.
- Alla skolor ska ha tillgång kompetens inom studie- och yrkesvägledning.

Till det kommer utvärdering av planen att ske mot våra övergripande mål, exempelvis målen ”andelen behöriga ska öka till gymnasiet” och ”öka elevernas lust att lära”.

Vad görs i de olika stadierna

Lågstadiet - Väcka nyfikenhet

Årskurs 1 - Skolan bjuder in föräldrar att berätta om sina studie-/yrkesval

Årskurs 2 - Skolan bjuder in olika yrkesgrupper till skolan

Årskurs 3 - Skolan gör studiebesök i sitt närområde

Mellanstadiet - Framtidsinspiration

Årskurs 4-6 Varje skola genomför ett ämnesövergripande entreprenöriellt arbete med sina elever i syfte att öka elevernas framtidsinspiration.

Årskurs 6 – Elever och föräldrar informeras om vikten av kommande val av moderna språk

Högstadiet – Jag och omvärlden

Årskurs 8 – Alla elever har prao under vårterminen

Årskurs 9 – Elevernas förbereds på olika sätt inför sina framtida gymnasieval

Uppföljning och utvärdering'

Utvärdering sker genom kommunens gemensamma kvalitetssystem, såsom Uppföljningsrapporter och Pedagogiska bokslut. Skolans utvärdering leds och ansvaras av berörd rektor medan kommunens övergripande utvärdering leds och ansvaras av berörd verksamhetschef.

3.18 Förutsättningar för lärande och trygghet (del 6)

Mått	Utfall, Antal 2017	Kommentar
Skolbiblioteket används för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling.	<p>3 st</p> <p>2 st</p> <p>1 st</p> <p> ■ Stämmer ■ Stämmer delvis (mer) ■ Stämmer delvis (mindre) </p>	

3.19 Styrning och utveckling av verksamheten (del 1)

Mått	Utfall, Antal 2017	Kommentar
Rektorn följer upp skolenhetens kunskapsresultat samt trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras.	<p>3 st</p> <p>2 st</p> <p> ■ Stämmer ■ Stämmer delvis (mer) </p>	

Svag försämring vilket är rimligt pga flera rektorsbyten.

3.20 Styrning och utveckling av verksamheten (del 2)

Mått	Utfall, Antal 2017	Kommentar
Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa.	<p>4 st</p> <p>1 st</p> <p> ■ Stämmer ■ Stämmer delvis (mer) </p>	

Resultatet är i linje med tidigare års nivå.

3.21 Styrning och utveckling av verksamheten (del 3)

Mått	Utfall, Antal 2017	Kommentar
Personalen vid skolenheten ges möjlighet till den kompetensutveckling, som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter.		

Det är färre skolor än förra året som ger de högsta värdena inom området. Flera skolor har prioriterat bort olika kompetensutvecklingsinsatser vilket bör ha en påverkan.

Flera skolor nämner även att ämneskonferenserna inom/mellan skolor har minskat i antal vilket kan ha en påverkan på resultatet. Dessa möten har ofta en känsla av fortbildning.

3.22 Styrning och utveckling av verksamheten (del 4)

Mått	Utfall, Antal 2017	Kommentar
Rektorn fördelar resurser inom skolenheten efter elevernas olika förutsättningar och behov.		

Kraftig försämring jämfört med tidigare år. Det mest uppenbara att många nya rektorer gör att resultatet blir som det blir.

Bilaga Övriga resultat GR-enkäten

GR-enkäten Tillit till elevens förmåga

Mått	Utfall flickor 2017	Utfall pojkar 2017	Utfall totalt 2017	GR 2017
Tillit till elevens förmåga årskurs 4	85	84	84	
Tillit till elevens förmåga årskurs 5	85	86	86	86
Tillit till elevens förmåga årskurs 6	87	87	87	
Tillit till elevens förmåga årskurs 7	72	77	74	
Tillit till elevens förmåga årskurs 8	71	76	72	
Tillit till elevens förmåga årskurs 9	69	69	68	72

Frågeområdet Tillit till elevens förmåga är nytt för i år

GR-enkäten Anpassning efter elevens behov

Mått	Utfall flickor 2017	Utfall pojkar 2017	Utfall totalt 2017	GR 2017
GR-enkäten Anpassning efter elevens behov årskurs 1	90	90	91	92
GR-enkäten Anpassning efter elevens behov årskurs 2	85	87	86	90
GR-enkäten Anpassning efter elevens behov årskurs 3	85	88	87	87
GR-enkäten Anpassning efter elevens behov årskurs 4	81	78	79	
GR-enkäten Anpassning efter elevens behov årskurs 5	82	82	82	80
GR-enkäten Anpassning efter elevens behov årskurs 6	79	83	81	
GR-enkäten Anpassning efter elevens behov årskurs 7	66	71	67	
GR-enkäten Anpassning efter elevens behov årskurs 8	67	74	69	
GR-enkäten Anpassning efter elevens behov årskurs 9	63	64	63	68

Frågeområdet Anpassning efter elevens behov är nytt för i år

GR-enkäten Utmaningar

Mått	Utfall flickor 2017	Utfall pojkar 2017	Utfall totalt 2017	GR 2017
GR-enkäten Utmaningar årskurs 4	81	80	80	
GR-enkäten Utmaningar årskurs 5	78	79	78	77
GR-enkäten Utmaningar årskurs 6	79	81	80	
GR-enkäten Utmaningar årskurs 7	67	68	67	
GR-enkäten Utmaningar årskurs 8	68	70	68	
GR-enkäten Utmaningar årskurs 9	68	63	65	68

Frågeområdet Utmaningar är nytt för i år

GR-enkäten Argumentation och kritiskt tänkande

Mått	Utfall flickor 2017	Utfall pojkar 2017	Utfall totalt 2017	GR 2017
GR-enkäten Argumentation och kritiskt tänkande årskurs 1	88	89	88	90
GR-enkäten Argumentation och kritiskt tänkande årskurs 2	88	86	87	88
GR-enkäten Argumentation och kritiskt tänkande årskurs 3	87	86	87	86
GR-enkäten Argumentation och kritiskt tänkande årskurs 4	75	75	75	
GR-enkäten Argumentation och kritiskt tänkande årskurs 5	75	80	77	72
GR-enkäten Argumentation och kritiskt tänkande årskurs 6	73	70	71	
GR-enkäten Argumentation och kritiskt tänkande årskurs 7	59	65	61	
GR-enkäten Argumentation och kritiskt tänkande årskurs 8	59	66	61	

Mått	Utfall flickor 2017	Utfall pojkar 2017	Utfall totalt 2017	GR 2017
GR-enkäten Argumentation och kritiskt tänkande årskurs 9	54	57	55	60

Frågeområdet Argumentation och kritiskt tänkande är nytt för i år

GR-enkäten Grundläggande värden i undervisningen

Mått	Utfall flickor 2017	Utfall pojkar 2017	Utfall totalt 2017	GR 2017
GR-enkäten Grundläggande värden i undervisningen, årskurs 7	50	61	80	
GR-enkäten Grundläggande värden i undervisningen, årskurs 8	67	64	59	
GR-enkäten Grundläggande värden i undervisningen, årskurs 9	47	53	50	59

Frågeområdet Grundläggande värden i undervisningen är nytt för i år

GR-enkäten Ordningsregler

Bättre resultat än GR i årskurs 5, men något sämre i årskurs 9. Störst skillnad mellan flickor och pojkar i årskurs 8. Större variationer mellan skolorna.

Mått	Utfall flickor 2017	Utfall pojkar 2017	Utfall totalt 2017	GR 2017
GR-enkäten Ordningsregler årskurs 4	80	77	79	
GR-enkäten Ordningsregler årskurs 5	74	78	76	70
GR-enkäten Ordningsregler årskurs 6	71	73	71	
GR-enkäten Ordningsregler årskurs 7	52	56	54	
GR-enkäten Ordningsregler årskurs 8	46	54	49	
GR-enkäten Ordningsregler årskurs 9	46	47	45	48

Frågeområdet Ordningsregler är nytt för i år